

**Zápis z obhajoby disertační práce paní Mgr. Veroniky Havlů
konané dne 11. prosince 2012
Téma práce: „Íránská diaspora v USA“**

Přítomní: Doc. PhDr. Lubomír Tyllner, CSc.
(předseda)

Doc. PhDr. František Vrhel, CSc.
(školitel)

Doc. PhDr. Irena Štěpánová, CSc.

PhDr. Zdeněk Uherek, CSc.

PhDr. Stanislav Brouček, CSc.

Prof. Dr. Rudolf Veselý, CSc.
(oponent)

Předseda komise Doc. PhDr. Tyllner, CSc. zahájil obhajobu a představil přítomným kandidátku.

Školitel představil doktorandku a seznámil komisi s uchazečkou a její disertační prací:

Kandidátka seznámila přítomné se svou disertační prací. Sdělila zejména:

„Ve své disertační práci jsem se zaměřila na sociální generace Íránců žijících v USA, 1. a 1,5 generace (děti přišly do USA do 12ti let věku). Cílem práce bylo nahlédnout sebeidentitu těchto lidí v rámci americké společnosti. Jak prožívají sebe a jaký je jejich vztah k majoritní americké společnosti a vztah k Íránu.

Užila jsem kvalitativní přístup za pomoci polostrukturovaných rozhovorů. Musela jsem zohlednit identitu etnickou i náboženskou. Íránci tvoří velmi diversifikovanou menšinu.

Žel, nebylo to umožněno v časovém údobí, jež jsem měla původně v plánu, pro utvoření prvotního obrazu jsem tedy použila dotazníkový sběr dat. To se

zdařilo. Podařilo se formulovat prvotní předpoklady. Ty jsem dále prohlubovala získanými zjištěními. Získané materiály jsem analyzovala v textu, metodou trsů, kódování. Vzniklo několik tematických kategorií, které uvádím v empirické části práce. Týkaly se preferencí užívání slov „Írán“, „Peršan“, atd.

Kupříkladu Arméni a Židé z Íránu jsou nositelé triidentity – synkretizují americkou, židovskou/arménskou a íránskou identitu.“

Poté oponenti přednesli závěry svých posudků:

Oponentský posudek Prof. Dr. Rudolf Veselého, CSc.:

Cíl byl po všech stránkách dosažen.

Potvrdilo se, že Íránci se jednoznačně vnímají jako Peršané, vnímají úctu vůči šáhům atd.

Porevoluční rež. v jejich očích zneužil ší'u.

Výtka: Na str. 92 se nepochybně pomýleně hovoří o íránských „křesťnících jménech“.

Práce hodnocena jako velice úspěšná a doporučena k obhajobě.

Oponentský posudek Prof. Šatavy:

Práci pokládá za zdařilou, detailní a sofistikovanou.

Vyzdvihuje její interdisciplinárnost.

Mohla být bezpochyby ještě prohloubena, doporučuje výraznější analýzu otázky významu perštiny.

Shrnutí: Práce je vysoce kvalitní a plně doporučena k obhajobě.

Kandidátka odpovídá na posudky oponentů:

Ad Prof. Veselý:

Zcela přiznávám toto pomýlení. Ve víru práce jsem napsala nonsens a výtku plně přijímám.

Ad Prof. Šatava:

se vyjádřil k prohloubení, ale bylo to nad rámec práce i mých možností. Je to zajímavý námět.

Oponenti se vyjadřují k vystoupení kandidátky:

Diskuse:

Doc. Uherek:

Ve své práci píšete, že do r. 1977 především vyšší vrstvy, pak byla emigrace spíše heterogenní. Čím si to vysvětlujete?

Mgr. Havlů: Šlo o politicko-sociální předěl, ten zafungoval jako spouštěcí mechanismus. Po r. 1977 se migrační vzorec zcela změnil. Prvotně to byla „migrační elit“. (Odhaduje se, že z Íránu odvezli až 40mld. dolarů) Odcházely i menšiny a osoby potenciálně nepohodlné nastupujícímu režimu (marxisté, baháí, Židé). Byly to obavy z konfiskace majetku a předchozí provázanosti s režimem šáha Pahlavího.

Doc. Uherek:

● jaké míry spolu tyto migr. vlny komunikují?

Mgr. Havlů: Jsou zcela provázané. 1. vlna přicházela, aniž by měla v USA nějaké přátele, ve 2. již občas nějaká vazba byla. Charakter íránské migrace směřoval k tomu, že nezakládají své čtvrti, světy pro sebe. Nikdy nepreferovali nutně soužití s jinými Íránci, spíše se rádi rozptylovali, vyhledávali spíše „dobrou adresu“. Jsou velice zaměřeni na úspěch, vzdělání. Jsou tal 3. nejúspěšnější menšinou v USA po Indech a Tchajwancích, vysoce nad americkým průměrem.

Prof. Dr. Rudolf Veselý, CSc.: Z Íránu odešla elita. Vzdělavancům samozřejmě vadil na Chomejního režimu tvrdý islám.

Mgr. Veronika Havlů: Nástup Chomejního režimu znamenal pro menšiny a vzdělance velikou změnu.

Prof. Dr. Rudolf Veselý, CSc.: Byl ten projekt váš nápad nebo jak jste k tomu přišla?

Mgr. Veronika Havlů: Pane profesore, vy jste byl vedoucí mé magisterské práce a víte, o čem jsem tam psala. Psala jsem, že íránští Židé v počtu 55 000 osob odešli do USA, méně pak do Izraele. Pak jsem se rozhodla to více propracovat. Jsou velmi úspěšní a přicházeli jako občané 1. kategorie a chtěli jimi zůstat.

Prof. Dr. Rudolf Veselý, CSc.: Takže to byl váš podnik?

Mgr. Veronika Havlů: Vydala jsem se tam na základě účelového stipendia od univerzity.

???: Co kulturuně nápadného si přinesli ze své vlasti a jak radik. se amerikanizují?

Mgr. Veronika Havlů: Perský jazyk, perská kuchyně a perské tradice (nábožensky indiferentní). Jako například Nowruz, který slaví muslimové, křesťané, Arméni, Židé.

Prof. Dr. Rudolf Veselý, CSc.: A co ortografie?

Mgr. Veronika Havlů: Nebylo to nijak reflektováno, spíše problém perština versus angličtina.

Prof. Dr. Rudolf Veselý, CSc.: Existuje perština doma? Jsou dětské knížky v perštině?

Mgr. Veronika Havlů: Ano. Je to tak. Vrátil jsem se k perštině a uchování určitých tradic. 1. generace se drží perštiny velmi silně. Není překvapivé, že další generace, zejména 2. má poněkud slabší jazykové kompetence. Jsou schopni mluvit a rozumět, čtení a psaní selhává. Nezřídka chodí na kurzy perštiny na univerzity, kde se učí číst a psát.

Oni se na rozdíl od 1. generace označují za Íránoameričany, perské Židy apod. Zejména perští Židé jsou na svoji perskou identitu velmi hrdí, trvá to 2000 let od Achajmenovců, od Kýra Velikého, který je pro ně jedním z největších vládců v historii. A to ačkoli Sásánovci s určitou konvergencí zoroastrovského kněžstva rozvířili nesnášenlivost vůči náboženským menšinám. Perští Židé jsou americkým židovstvem stále respektováni.

Vyhlášení výsledku tajného hlasování:

Komise navrhla udělit titul doktor (Ph.D.).

Zapsal/a: Mgr. Ruth J. Weiniger

Podpis předsedy komise: